

Odešel RNDr. Karel Novák, CSc.

V r. 2005 (Živa, 5: LX) jsme si připomněli 80. narozeniny Karla Nováka, emeritního vědeckého pracovníka Entomologického ústavu Akademie věd ČR, které oslavil 8. prosince 2005. Při jeho fyzické a duševní aktivitě nám ani na mysl nepřišlo, že za čtyři roky budeme o něm psát vzpomínku. V květnu 2009 ho postihla vážná choroba, s níž prohrál svůj boj 23. října 2009.

Abychom se příliš neopakovali, krátce uvedeme jen několik problémů, které řešil ve vědě a po organizační stránce během svého života. Bylo to především studium entomocenóz polních kultur, bramborišť, cukrové řepy a jabloňových sadů, při němž používal a rozvíjel metody kvantitativních sběrů hmyzu. Jeho celoživotní zálibou bylo studium chrostíků (*Trichoptera*) a jejich larev žijících ve vodě. O rozsahu jeho práce svědčí více než 500 zkoumaných lokalit na našem území. Ještě v listopadu 2008 je určoval v Entomologickém ústavu Biologického centra AV ČR, v. v. i., v Českých Budějovicích. Jenom v okolí tohoto města zjistil 137 druhů, tedy více než polovinu všech chrostíků vyskytujících se v Čechách. Po povodních v r. 2002 zjistil u Českých Budějovic výrazné změny ve výskytu tohoto hmyzu. Početnost několika druhů chrostíků se mnohonásobně zvýšila, počet jiných se znatelně snížil.

Zásluhy má také o vznik a rozvoj samotného Entomologického ústavu. K. Novák patřil k pěti zakladatelům Entomologické laboratoře, která se stala základem pozdějšího ústavu. Po r. 1974 organizoval a řídil během následujících 12 let přechod pracovníků Entomologického ústavu z Prahy

1 Chrostík žltorohý (*Limnephilus flavicornis*), dospělec a jeho larva v pouzdře pokrytém úlomky jehličí. Podle: M. Kunst a J. Zpěvák (1978), z archivu autora

2 Karel Novák v den svých 80. narozenin. Foto M. Skuhravá

do Českých Budějovic. Byl zvolen čestným členem České společnosti entomologické a také České zoologické společnosti a vyznamenán medailemi J. E. Purkyně a Gregora Mendela. Budeme na něj vzpomínat jako na milého, upřímného a veselého kolegu, ochotného vždy pomoci tam, kde to bylo třeba.